

НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИЗВЕСТИЯ

НА ПРЕЗИДИУМА НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗИДИУМ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

За Министерството на народното здраве и социалните грижи

Съгласно Конституцията на Народната република България, всеки гражданин има право на труд. Трудещите се са осигурени с пенсии, помощи и обезщетения в случай на болест, злополука, инвалидност и старост. Обществено осигуряване обхваща всички работници и служители, а с безплатна медицинска помощ се ползува целият български народ. Пострадалите от войните и фашизма са осигурени с пенсии, като заслужили за родната земя.

С цел да се отменят законите от миналото, които само на някои предизвикат унизителни за трудещите се благотворителни мероприятия; да се внесе единство в организацията на общественото подпомагане, като се обхващат и лицата, незасегнати от общественото осигуряване — селяните и глухонемите, сираците и полусираците, неработоспособните и самотни старци и други; както и да се организира трудоустrojването на инвалидите, Президиумът на Народното събрание, въз основа на чл. 35, точка 5, от Конституцията на Народната република България, чл. 5, буква «б», и чл. 6 от закона за Президиума на Народното събрание, издава следния

У К А З

за общественото подпомагане

1. Министерството на народното здраве и социалните грижи организира и ръководи методически общественото подпомагане в страната.

2. На общественото подпомагане подлежат:

- инвалидите от войните и борбата против фашизма и техните семейства;
- сирачите и полусираците, морално застрашените деца и юноши, както и децата с тежки телесни и душевни недъзи;
- селяните и глухонемите;
- неработоспособните и самотни старци;
- пострадалите при изнелание на служебните си задължения в мирно време военнопослужащи;
- пострадалите при въздушни нападения или във връзка с тях;
- пострадалите след 9 септември 1944 г. в борбата за защита на народната власт.

3. Подпомагането се изразява в:

- трудоустrojване и включване в обществено полезна работа и организиране на трудово-производителни кооперативни организации на инвалидите;
- организиране на заседания за социални грижи;
- отпускане на помощи от градските или селските народни съвети.

4. В задълженията за социални грижи се приемат безплатно лица, които нямат свои доходи или имоти. Лицата по чл. 2, които могат да имат доходи или имоти, се приемат срещу заплащане на такса. Таксите се определят от министъра на народното здраве и социалните грижи в съгласие на министъра на финансите.

5. Обществено подпомагане се провежда от народните съвети, които ежегодно предизвикат за тази цел средства в своите бюджети.

6. За трудоустrojване на посочените в чл. 2 лица се откриват учебни производствени работилници и предприятия и съдействуват на насочването им на подходяща работа.

7. Забележка. За организиране труда на инвалидите могат да се създават и трудово-производителни кооперативни специални правилници, одобрен от Министерския съвет.

7. Всички ведомства, учреждения, предприятия и организации са длъжни да въвеждат с предимство на подходяща работа посочените към тях от лекарските трудово-експертни комисии инвалиди от войните и фашизма, като се съобразяват с определения им трудов режим.

8. На инвалидите от войните и фашизма, по решение на лекарските трудово-експертни комисии, се дават безплатно от държавата необходимите ортопедически апарати, протези, уреди, ортопедически обувки и други подобни.

9. Сираците и полусираците от войните и фашизма, които имат достатъчно средства, се издирват за получаване и използване чрез стипендии до навършване 18-годишна възраст. В случай че следват във всички учебни заведения, същите получават по предимство, при еднакви други условия, установените за студентите стипендии.

10. На бездомните инвалиди от войните и фашизма и вдовците с деца на такива се дават с предимство места за вечна ползуване за строеж на собствени жилища.

Народните съвети, при строеж на нови жилища или от различни жилищни фондове, задължават по предимство жилищните нужди на пострадалите от войните и фашизма.

11. Продажбата в будни, витрини, павилони и др. на български марки, вестници и други приспешни за тези заведения артикули, в които досега са били настанени пострадалите от войните и фашизма, се извършва от съществуващите или създадени за целта търговски предприятия или градските народни съвети и от селските потребителни кооперативи. За продажба се назначават с предимство инвалиди от войните и фашизма, а при липса на такива кандидати — трудови инвалиди или вдовци и родители на загинали във войната или в борбата против фашизма лица.

12. На инвалидите от войните и фашизма се осигурява от народните съвети безплатно пътуване по трамваите, тролейбусите и други средства за градски превоз, като им се обезпечават и необходимите за това удобства.

13. По предписане на лекарските консултативни комисии, лицата, подлежащи на подпомагане по настоящия указ, се ползуват пълно или частично с безплатно лечение в Балнеолокартурните, бальнеологичните и релюкебилните.

Таксите за това лечение се заплащат от народните съвети.

14. Живущите в страната и извън нея в нелегални условия лица се подпомагат от народните съвети в личен териториален аспект.

15. Дарения или връщане с общественото подпомагане се осъществяват от заплащане на данъци и такси.

16. Просията в Народната република България, под каквато и да било форма, се забранява.

Народните съвети провеждат борба с просията. Ето законите и просията не се въвежда на работа, или ако са били работоспособни — в заведения за социални грижи.

17. Всички благотворителни дружества и фондации, създадени с цел на общественото подпомагане, се задължават в тримесечен срок от деля на публикуването на настоящия указ да ликвидират, като предават имуществомта си на народните съвети, издого и селалитето им, а паричните им средства се разпределят от Министерския съвет по предложение на министъра на народното здраве и социалните грижи.

18. Този указ отменява Наредбата-моден за подпомагане пострадалите от войните, изработена закон за подпомагане изродителни борби против фашизма и техните семейства, закон за създаване бездомните, пострадалите от войните, с изключение на закон за социални грижи за селяни, глухонемите, морално изнелани лица, както разнелани се и морално застрашените деца и юноши.

За приложението на настоящия указ министърът на народното здраве и социалните грижи може да издава подзаконови наредби и инструкции.

Изпълнението на настоящия указ се възлага на министъра на народното здраве и социалните грижи.

Издаден в София на 22 септември 1951 г. под № 435 и подписан с държавния печат.

За Председател на Президиума на НС: К. Клеурски
Секретар на Президиума на НС: М. Минчев

П. № 231-1

ПРЕЗИДИУМ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

За Комитета за наука, изкуство и култура

Изпълнението на настоящия указ се възлага на чл. 35, точка 5 и 11, от Конституцията на Народната република България, чл. 5, буква «а», от закона за Президиума на Народното събрание и чл. 2, алинея II, от закона за висшето образование, издат следния:

У К А З

за устройството на Държавната политехника «Сталин» в гр. София

Приказването е одобрено. Вместо сега съществуващите Министър Строителен и Хидротехнически факултети при Държавната политехника «Сталин» в гр. София се обособяват следните учебни факултети:

1. Механико-строителен
2. Електроенергетика
3. Математико-технически
4. Строителен
5. Хидротехника
6. Училищен
7. Хидротехнически

Настоящият указ влиза в сила от деня на обнародването му в «Известия на Президиума на НС».

Изпълнението на настоящия указ се възлага на председателя на Комитета за наука, изкуство и култура.

Издаден в София на 22 септември 1951 г. под № 484 и подписан с държавния печат.

За Председател на Президиума на НС: К. Клеурски
Секретар на Президиума на НС: М. Минчев

П. № 241-1

2028 № РАЗПОРЕЖДАНЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 15 СЕПТЕМВРИ 1951 Г.

За Министерството на финансите

П. № 136-9-29, VI, 1951 г.

На основание на чл. 20 и 21 от закона за държавните предприятия одобрена се правилникът за фонда «Премии и социално-битово и културно обслужване на работниците и служащите в държавните предприятия за търговия на дребно и обществено хранене».

Съдържанието на всички държавни търговски предприятия и предприятия за обществено хранене, в едномесечен срок от публикуването на настоящото разпоредение в «Известия на Президиума на Народното събрание», да внесат и приход по § 50 на Регистратурния образец централнообразованите до 31 декември 1950 година, отнасящи се до фонд «Премии и социално-битово и културно обслужване на работниците и служащите».

Валид

Генерал-квартирант: Ат. Войнов

П РА В И Л Н И К

за фонд «Премии и социално-битово и културно обслужване на работниците и служащите в държавните предприятия за търговия на дребно и обществено хранене»

Чл. 1. Фонд «Премии и социално-битово и културно обслужване на работниците и служащите в държавните предприятия за търговия на дребно и обществено хранене» (наричан фонд на директора), може да се образува при всяко държавно предприятие за търговия на дребно и обществено хранене, особено на социалната сфера на дребен баланс.

Не се образува фонд на директора в едноличните предприятия на обществено-устройствени и научно-исследователски организации.

Чл. 2. Образоването на фонда на директора в едноличните предприятия търговски предприятия има за цел да усъвършенства и облекчи работниците и служащите в борбата им за успешното изпълнение на плана за съвхозбората и плана за печалбата за единични поддръжници на социалното.

Чл. 3. Фондът на директора се образува от отчисленията: а) в размер на 1% от плановата печалба и от 15% от сурово плановата печалба.

Чл. 4. За планова печалба при отчисленията във фонда на директора се счита печалбата, предвидена в годишния и тримесечните финансови планове, утвърдени по установения ред, в който претърпяват всякакви изменения и уточнения.

През тримесечия на годишата, въз основа на тримесечните баланси на предприемачите или организациите, се правят изчисленията във фонда на директора от реализираната печалба в пределите на плановата печалба.

Отчисленията във фонда на директора за II и III тримесечие се правят с оглед изпълнението на плана за печалбите за времето от началото на годишата (в нарастващ оборот), като отчисленията за четвъртото тримесечие не се правят откъдето, а се включват в общата годишна сметка по годишния отчет.

Окончателният размер на отчисленията във фонда на директора се определя след изтичането на годишата, при утвърдяването на годишния отчет, а на приключителния баланс.

Тримесечните отчисления във фонда на директора се утвърждават от висшестоящата организация.

Чл. 5. За свръхпланова печалба при отчисленията във фонда на директора се счита разликата между фактическата печалба по утвърдени отчетен баланс и плановата печалба.

Отчисленията от свръхплановата печалба се извършват в края на годишната при условие, че предприемачите в изпитан или предизпитан план за съвхозбората, план за печалбата и че няма преразход по плана за изпитаната на оборачеността (в процент към оборота).

Чл. 6. При определяне размера на свръхплановата печалба за отчисленията във фонда на директора се вземат пред вид измененията през отчетния период, предизвикани от причини, независими от дейността на предприемачите, а именно: а) намаление на цените на търговските отбиви и надобавки за реализираните стоки; б) изменение на размерите на разходите заплата и на отчисленията върху нея, на тарифите на данъците и на банковите лихви, на тарифите на комунални услуги и наемите на помещението, изменението на ж. п. и други тарифи и на нормите на амортизациите; в) случайните печалби, несъбрани с основната дейност на предприемачите, събраните отписани вземания от дебиторите и отписаните задължения към кредиторите като печалба, поради изтичане на давностния срок.

Чл. 7. Общата сума на отчисленията във фонда на директора по плановата и свръхплановата печалба не могат да надвишават 5% от утвърдения годишен фонд на работната сила на предприятието.

Чл. 8. Ако отчисленията през годишната сума във фонда на директора се оказват повече от отчисленията, установени въз основа на утвърдения годишен отчет и баланс, отделните в повече суми, доколкото не са изразходвани, се сторирират до размера на отгатавите по фонда в края на отчетната година. Изразходваните в повече суми се показват в баланса на предприятието и се покриват с отчисленията във фонда на директора през следващата година.

Чл. 9. Средствата на фонда на директора се изразходват от предприемачите за следните мероприятия:

- а) за строителство и ремонт на сградите на социално-битово и културно обслужване на работниците и служащите и други пазарни-позволява капиталовложения;
- б) за подобрение на културно-битовото обслужване на работниците и служащите на предприятията — за разширяване на социалните стаяниции, за даване на жилища, за даване на обществени стаяниции, за даване на почивни домове и санаториума, сградите (включително подобрение на храната) и т. д.
- в) за физкултурни мероприятия;
- г) за даване на всички видове премии, за плащане на пенсията до пенсиен дом или сума, за даване на емоционална помощ на работниците и служащите.

От общата сума на фонда на директора не по-малко от 85% се изразходва за нуждите на работниците и служащите, работеща в изключително в търговските предприятия и не повече от 15% за нуждите на работниците от административно-управителния апарат.

Чл. 10. Съобразно специфичните условия, управителните предприятия съгласно с програмите, изработени от тях, използването на средствата на фонда на директора.

Планът на използване на средствата на фонда на директора се утвърждава от висшестоящата организация.

Чл. 11. Предприятията могат да разрешават на висшестоящата си организация, да изключват пенсията си средства във фонда на директора, съгласно с други предприятия, за да се образува на сградни-позволява, жилищни, почивни домове, санаториума, десетилетни жилища и т. д.

Чл. 12. Разходите за сметка на фонда на директора не могат да се извършват само и единствено на материални суми, когато част от средствата срещу социална сфера не може да се използва, този фонд се забравява.